

Trygghet och stabilitet

BUDGET FÖR VÄXJÖ KOMMUN 2023

ALLIANSN

Inledning

Växjö kommun har genomgått stora omställningar. Det gör att vi står bättre rustade att möta framtidens utmaningar. Ekonomiska resurser fortsätter frigöras till förmån för välfärdens kärna, stärkt krisberedskap och ökad trygghet i hela kommunen.

Tack vare ett stabilt ledarskap och tydlig ekonomisk politik har vi haft 18 år av överskott, som ger oss robusta skyddsvallar. Vi ökar säkerheten ytterligare när vi nu höjer överskottsmålet 2023. Samtidigt får fler Växjöbor mer i plånboken när skatten sänks för första gången på flera år. Hushållen pressas av stigande priser, inflation och räntor.

Kombinationen av sänkt skatt, resurstillskott till välfärden och höjt överskottsmål är ett styrkebesked för Växjöns ekonomi. Vi kan stärka hushållen, trygga välfärden och säkra investeringstakten samtidigt.

Fler friska och välmående medarbetare är en förutsättning för en stark och hållbar organisation över tid. Fokus fortsätter därför riktas mot verksamhetsinriktade hälsofrämjande insatser, en ny höjning av friskvårdsbidraget till 2000 kronor per medarbetare och fler kompetensutvecklingssatsningar för att främja personlig utveckling.

Växjö byggs starkt av hårt arbetande människor och växande företag. Nya och växande företag skapar nya arbetstillfällen, tillväxt och ökat välstånd. Förberedelser för ny verksamhetsmark, införande av servicegaranti och sänkta bygglovs- och tillsynsavgifter ska förenkla för företagen. Tillsammans hittar vi också nya vägar för att nå målet om ett fossilfritt Växjö.

Befolkningstillväxten är god och inom några år är vi 100 000 invånare. Tryggheten behöver fortsätta öka och är central i samhällsbyggnadsprocessens arbete. Vi prioriterar särskilt nya villatomter i hela kommunen.

Växjöns offensiva arbetslinje ska bidra till fler i arbete så att utanförskap och segregation pressas tillbaka. Det skapar trygghet på riktigt. Insatserna förstärks med fler trygghetskameror, avhopparverksamhet och samverkan mellan myndigheter, polis, skola och socialtjänst fortsätter. Fler ska familjer vars barn och unga befinner sig i riskzonen för kriminalitet ska få rätt stöd.

Skolans viktigaste uppdrag är att ge alla elever goda förutsättningar utvecklas till sitt bästa jag. Storsatsningar görs därför för att stärka elevhälsan, NPF-säkra skolstadieövergångarna och särskilt stöd-garanti. Fler elever ska ha tillgång till läxhjälp och tidiga insatser. Tillgång till lovskolan utökas till fler årskurser och lov. Vegetariska dagar i skolan slopas – det ska

tvärtom alltid finnas både vegetariskt och animaliskt alternativ – och måltidskomplementen, exempelvis mjukt bröd, ska öka.

Ingen ska behöva kämpa för att få det stöd deras barn har rätt till, därför införs en särskilt stöd-garanti även i omsorgen. Föräldrastödsprogram och ökad fysisk aktivitet inom LSS ska även underlätta för de i behov av stöd och hjälp. Samverkan med regionen för en god nära vård fördjupas och kompetensen om våra äldres psykiska ohälsa stärkas. Seniorlotsens vägledning fortsätter bidra till ökad självständighet bland kommunens äldre.

Växjö ska vara en kultur- och idrottskommun att räkna med och attrahera fler. Våra föreningar ska fortsätta stöttas i omstartsarbetet, exempelvis genom kultur- och sportlovsaktiviteter i hela kommunen. Arbetet med att utveckla och tillgängliggöra Arenastaden och Evedal fortsätter. Runt om i kommunen utvecklas, leder, badplatser, utegym och mötesplatser för att öka attraktiviteten i hela kommunen.

Anna Tenje (M)

Kommunstyrelsens ordförande

Fem år i sammandrag

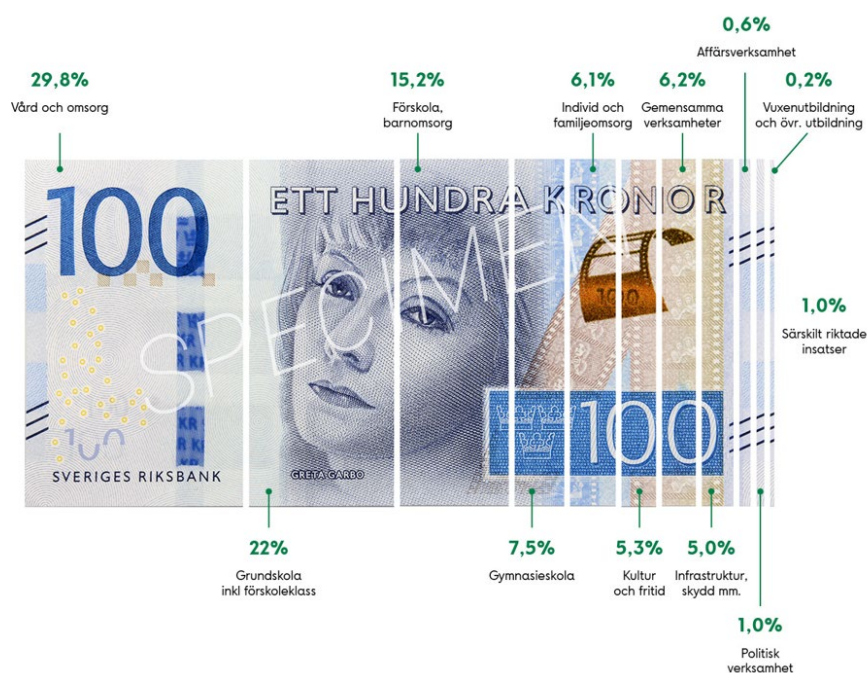
Kommunkoncernen	2021	2020	2019	2018	2017
Årets resultat, mnkr	422	249	113	424	285
Eget kapital, mnkr	5 183	4 760	6 096	5 983	5 559
Ansvarsförbindelse pensionsåtagande, mnkr	33	53	1 614	1 646	1 662
Investeringar, mnkr	1 033	1 089	1 374	1 159	1 574
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. avskr. och finansnetto), %	2	3	12	1	39
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., mnkr	92	95	98	90	93
Långfristig låneskuld, kr/invånare	89 604	87 907	73 854	67 780	69 931
Eget kapital (inkl. ansvarsförbindelse pensioner) kr/invånare	53 448	33 157	47 620	46 857	43 160
Soliditet, % (inkl. ansvarsförbindelse pensioner)	26,4	25,2	26,4	26,3	24,6
Antal tillsvidareanställda (kommunen, VKAB och Värends Räddningstjänst)	7 849	7 210	7 238	7 220	7 089
Antal invånare 31/12	95 995	94 859	94 129	92 567	91 060
Kommunen	2021	2020	2019	2018	2017
Årets resultat, mnkr	234	215	2	108	159
Verksamhetens resultat, mnkr	89	56	-202	-112	-123
Verksamhetens intäkter, mnkr	1 449	1 409	1 421	1 706	1 578
Verksamhetens kostnader, mnkr	-6 782	-6 530	-6 511	-6 535	-6 135
Eget kapital, mnkr	2 111	1 877	3 225	3 223	3 115
Ansvarsförbindelse pensionsåtagande, mnkr	28	28	1 590	1 624	1 643
Nettoinvesteringar, mnkr	222	278	251	272	111
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, mnkr	5 572	5 320	5 028	4 861	4 671
Förändring av skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning, exklusive jämförelsestörande poster, %	5	6	3	4	6
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. finansnetto), exklusive jämförelsestörande poster, %	4	1	5	8	6
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., exklusive jämförelsestörande poster	96	96	100	99	95
Soliditet, (inkl. ansvarsförbindelse pensioner), %	30	27,1	27,8	27,1	26,1
Skattesats, %	20,19	20,19	20,19	20,19	20,19

Vart gick skatten 2021?

Exemplet gäller en person som har en beskattningsbar inkomst på 30 000 kronor per månad. Per år är inkomsten 360 000 kronor och 20,19 procent skatt till Växjö kommun motsvarar 72 683 kronor.

	Netto kostnad, mkr	Procent av skatten	Skatt, kronor
Politisk verksamhet	54	1,0	715
Infrastruktur, skydd mm	281	5,1	3 720
Kultur och fritid	290	5,3	3 841
Förskola, skolbarnomsorg	832	15,2	11 019
Grundskola inklusive förskoleklass	1 208	22,0	16 005
Gymnasieskola	410	7,5	5 436
Vuxenutbildning och övrig utbildning	9	0,2	126
Vård och omsorg	1 635	29,8	21 665
Individ och familjeomsorg	335	6,1	4 445
Särskilt riktade insatser	55	1,0	726
Affärsverksamhet	32	0,6	427
Gemensamma aktiviteter	344	6,2	4 558
Summa	5 485	100,0	72 683

Med särskilt riktade insatser avses flyktingmottagande och arbetsmarknadsinsatser. Med gemensamma verksamheter avses i huvudsak gemensamma lokaler och administrativa stödfunktioner, såsom ekonomi, personal, IT, kansli etc.

Befolkningsutveckling

Pandemin fick kommunens befolkningstillväxt att bromsa in.

Den 20 januari 2017 passerade Sveriges befolkning 10 miljoner invånare. Sedan dess har befolkningen fortsatt att öka och mot slutet av 2021 utgjorde folkmängden i riket 10 452 326 personer, en ökning med cirka 73 031 personer eller 0,7 procent. Befolkningen ökade i 19 av landets 21 regioner där Blekinge och Västernorrlands län stod för de negativa siffrorna. Under 2021 steg invånarantalet i Kronobergs län med 0,53 procent. (+ 1 077 personer).

Under det gångna året har Coronapandemin och de restriktioner som följt i dess spår fortsatt att hålla tillbaka befolkningstillväxten för många regioner i Sverige. Sett ur ett nationellt perspektiv minskade tillväxttakten under 2021 med 37 procent jämfört med de fem senaste åren innan pandemin. Motsvarande siffra för Kronoberg var hela 56,4 procent. Även för Växjö kommun, som har haft en jämn och hög befolkningstillväxt under den senaste 10-årsperioden, är befolkningsökningen något mer försiktig jämfört med tidigare även om den ökade något under pandemins andra år. I slutet av 2021 låg folkmängden i kommunen på 95 995 invånare, en ökning med 1 136 personer eller 1,2 procent jämfört året innan. Det innebär en inbromsning av kommunens befolkningstillväxttakt med nästan 21 procent jämfört med de fem senaste åren innan pandemin. 2021 års kommunsiffra innebär ändå att Växjö stod för nästan 90 procent av den positiva befolkningsförändringen i Kronobergs län. I Växjö kommun, liksom på riksnivå, har den senaste tidens invandring stått för en stor del av befolkningsökningen. Under 2019 låg kommunens totala flyttnetto på 1 143 personer, där flyttnettot från utlandet utgjorde 716 personer. Samtidigt fortsatte nettoutflyttningen till övriga Sverige att visa negativa siffror (-103 personer). Under 2020 och 2021 ändrades mycket av detta på grund av de restriktioner som Coronapandemin medförde. 2021 låg nettoinflyttningen till Växjö kommun på 643 personer vilket är en inbromsning med nästan 45 procent jämfört med genomsnittet för de senaste tre åren innan pandemin. Det är framför allt utrikes flyttnettot som har minskat jämfört med åren innan pandemin. Immigrationen visade dock på något starkare siffror vid slutet av 2021 jämfört med 2020. Vid en ytterligare uppdelning av flyttströmmarna under 2021 visar det sig också att nettoinflyttningen mot övriga Sverige redovisade positiva siffror för första gången på 12 år (+24 personer) samtidigt som flyttnettot från det egna länet till Växjö kommun fortsatte att visa på positiva siffror även detta år (Kronobergs län, + 251 personer).

Under 2021 föddes totalt 1 177 barn i kommunen, vilket är en minskning med 2,5 procent jämfört med året innan men en ökning med 4,9 procent jämfört med ett genomsnitt för de senaste fem åren. Antalet dödsfall minskade också under 2021 jämfört med pandemins första år och landade på totalt 764 st. Det är dock en ökning av dödstalen med 4,8 procent jämfört med de senaste 5 åren. Sammantaget betyder detta att födelsenettot (födda minus döda) i kommunen ökade försiktigt och la sig på en relativt stark siffra strax över 400 personer (+413 personer). Under de senaste 10 åren har födelsenettot bidragit med cirka 395 personer i snitt till befolkningen i Växjö kommun.

Befolkningstillväxt är en vanligt förekommande indikator på en regions attraktivitet. Växjö kommun har haft en mycket god och oavbruten befolkningsökning sedan 1968, då kommunen hade 56 004 invånare. Sett till de senaste 10 åren har befolkningen i Växjö kommun ökat med i genomsnitt 1,4 procent per år. Om vi jämför befolkningsökningen under 2021 (+ 1,2 procent) med pandemins första år så ökade tillväxttakten med drygt 50 procent. Den höga andels siffran förklaras dock av att vi startar jämförelsen från en relativt låg nivå. Jämför vi i stället 2021 års befolkningsökning med åren innan pandemin måste vi gå ända tillbaka till 2013 för att hitta en lägre relativ tillväxtsiffra. Trots en något försiktigare befolkningstillväxt under de senaste två åren ligger Växjö kvar som den tjugoförsta största kommunen i riket sett till folkmängd. Kommunens relativt goda tillväxt kan tillskrivas flera olika faktorer som bland annat ålderssammansättning, höga invandringstal, nyföretagande, universitetsort, sysselsättningstillväxt, låg sårbarhet inom näringslivet, och hälsa mm. En stark befolkningstillväxt innebär dock även utmaningar för bland annat kommunens bostadsförsörjning, skolplanering och integrationsarbete.

Vid en jämförelse av kommunens befolkningsstruktur med riket ser vi att Växjö har procentuellt fler i åldersgrupperna 0-15 år och 16-24 år och färre i åldersgrupperna 25-64 år och över 65 år. I åldersgruppen yngre vuxna (16-24 år) sker en tydlig inflyttning till Växjö för att utbilda sig på universitetet. Många flyttar sedan också från Växjö efter avslutade studier. Normalt sett ger en hög andel i åldrarna mellan 20-64 en lättare försörjningsbörda för kommunen. Detta kan dock vara missvisande i universitetsstäder i och med den stora inflyttningen av universitetsstudenter.

Prognos befolkningsförändring

År	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Folkmängd	97 311	98 672	99 994	101 198	102 193	103 075	103 917	104 778	105 596	106 373
Födda	1 161	1 195	1 213	1 223	1 229	1 230	1 230	1 231	1 233	1 236
Döda	783	793	802	812	822	833	843	855	865	876
Födelsenetto	378	402	411	411	407	397	387	376	368	360
Inflyttande	5 820	5 926	6 030	5 987	5 913	5 846	5 846	5 846	5 846	5 846
Utflyttande	4 883	4 968	5 119	5 198	5 321	5 361	5 391	5 361	5 396	5 428
Flyttningarnetto	937	958	911	789	592	485	455	485	450	418
Folkökning	1 315	1 360	1 322	1 200	999	882	842	861	818	778

Hållbara Växjö 2030

Växjö kommuns hållbarhetsprogram Hållbara Växjö 2030 – Ansvar, nytänkande och resultat utgör det gemensamma strategiska fundamentet och ramverket för den långsiktiga styrningen av Växjö kommunkoncern. Hållbara Växjö tar sin utgångspunkt i FN:s Agenda 2030 och de 17 globala målen för en hållbar framtid och innehåller fem målbilder och nio utmaningar. Arbete är en del att nå visionen att Växjö är en fantastisk plats att bo leva och verkar för våra invånare, företag och besökare nu och i framtiden.

Kommuner och regioner har en avgörande roll och ett stort ansvar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar. Det är därför av stor vikt att integrera hållbar utveckling i ordinarie styrning och ledning. Vägledande principer, gemensamma värderingar och målbilder ger förutsättningar för att kommunens hållbarhetsarbete blir effektivt och verkningsfullt.

Framtagandet av Hållbara Växjö 2030 har byggt på breda, öppna och riktade dialoger med invånare, medarbetare, civilsamhälle och akademi. En hållbar utveckling är allas ansvar att tänka nytt och visa resultat och det är i kraften av många som vi vänder trender. Detta börjar med förståelse och kunskap genom samtal och dialog.

Uppföljning och analys av programmet kommer ske i årsredovisning och i djupare trendanalyser år 2022, 2026 och 2030. År 2021 var första året med drygt 50 nya indikatorer och nyckeltal integrerade i budgeten för att ytterligare stärka uppföljningen kopplat till målbilderna och den globala agendan.

Växjö ska vara en förebild för det hållbara samhället. Våra utsläpp minskar samtidigt som ekonomin växer; utanförskapet pressas tillbaka och jämställdheten förbättras när nyanlända kvinnor går till jobbet; fler har råd med klimatsmarta val när lön ersätter bidrag; att tillvarata olikheter får såväl människor som ekonomin att växa; klimatavtrycket blir lättare när företag ser att energieffektiva investeringar och innovationer lönar sig. Växjö ska visa att växande ekonomi, sjunkande utsläpp och god sammanhållning hänger ihop. Hållbarhetsarbetet ska stärka alla tre dimensioner: ekologisk, ekonomisk och

social hållbarhet. Växjös invånare har stor kunskap om det hållbara samhället och tar ett eget ansvar genom förändrade levnadsmönster så att omställningen får verklig kraft. Tillsammans arbetar vi för en hållbar framtid.

Vi ska arbeta beslutsamt för att minimera vår miljöpåverkan och göra vår värld grönare. När världsledare prioriterar ner globala klimatåtaganden får det lokala ledarskapet stiga fram. Ledartröjan bärs av Växjö och många andra kommuner runt om i världen i flera internationella samarbeten. Klimatpåverkan måste begränsas för att skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar utveckling. Genom att minska kommunens ekologiska fotavtryck tar vi ansvar för att vi inte lever över jordens tillgångar.

Finanspolitisk inriktning

Ordnad ekonomi i en ovanlig tid

Krig i närområdet och sanktioner avlöste pandemin, som vi ännu inte vet hur den utvecklas på lång sikt, med betydande påverkan på det ekonomiska läget. Hushållen får mindre i plånboken och pressas av stigande priser. Osäkerheten för kommunens ekonomi är stor.

Den genomgripande omställning som pågår – från byråkrati och byggnader till välfärdens kärna och med ökad produktivitet i stödprocesserna – har i kombination med många år av ordning och reda lagt grunden för att Växjö har en robust ekonomi. Tillfälliga statliga bidrag läggs ovanpå, men är just tillfälliga och förpliktigar därför försiktighet.

Efter 18 år i rad med överskott står Växjö väl rustat. Under den senaste rullande femårsperioden (2017-2021) överträffades överskottsmålet på 1 procent med 463 miljoner kronor eller 1,8 procentenheter, och var därmed 2,8 procent. Totalt finns ett överskott på 2,1 miljarder kronor. Överskottsmålet höjs till 1,5 procent för att långsiktigt säkra tillväxt och stabilitet.

Ordnad ekonomi med uthålligt överskott långt över målet tryggar investeringstakten och ger skyddsvallar för osäkerheter i omvärlden. Hushållens utsatta situation med reallöneminskningar, ränteökningar och priskris motiverar att stärka hushållen med sänkt skatt om 0,3 procentenheter. Inom ramen för ordning och reda i kommunens ekonomi är det vår ambition att detta är ett första steg, och att ytterligare skattesänkningar ska kunna genomföras under kommande mandatperiod.

1. Överskottsmål

Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara 1,5 procent av summan av skatteintäkter och utjämning.

Varsamhet med Växjöbornas skattepengar och fokus på kärnuppdraget

Det starka resultatet för 2021 kan lätt uppfattas som en signal om att faran är över. Drar vi ut prognosen för kommande år ser vi dock att utan åtgärder är ekonomin i skadliga underskott redan om två år. Det är i linje med prognoserna från Sveriges kommuner och regioner (SKR) som visar att skatteintäkterna urholkas av stigande pensionskostnader, lönekostnader och prisökningar.

Denna budget är en fortsättning på vårt arbete med att sätta Välfärden först. Flera åtgärder från föregående år förstärks och nya ska genomföras. Växjöborna ska få mer välfärd för varje skattekrona. Utgiftstrycket växer snabbare än demografin i Sveriges kommuner, vilket understryker behovet av att ompröva utgifter som inte tjänar Växjöborna i deras vardag. Beprövad erfarenhet från andra kommuner eller internationella exempel ska användas och förtjänsterna med ny teknik bättre tillvaratas. Digitaliseringen ska i första hand bidra till att trygga välfärdens finansiering genom en effektiv kommunkoncern. E-tjänster till Växjöborna kan vara en konsekvens av digitala flöden och ska samlas i en Mina sidor för Växjöborna. Åtgärder som ökar produktiviteten prioriteras.

Utgångspunkten för kommunens alla verksamheter ska vara att minskade kostnader genom egen omställning inte garanterat skapar utrymme för höjda ambitioner i den egna verksamheten, utan ska prioriteras dit de gör mest nytta för Växjöborna. Effektivitetsmålet följs upp för hela koncernen och för varje process.

2. Effektivitetsmål

Effektiviteten ska öka och vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer.

Ansvar för pensioner och effektiv planering av en växande kommun

Pensionsåtagandet har synliggjorts i balansräkningen och tryggats med det långsiktigt upparbetade egna kapitalet. Samtidigt kräver fullfunderingsmodellen en långsiktigt ansvarsfull ekonomisk politik.

Försäkringsinlösen av pensionerna innebär att varje generation får bära sina egna kostnader och att pensionsskulden inte skjuts på framtiden. Det säkrar samtidigt medel för utbetalningarna och minskar de finansiella kostnaderna. Eventuella överskott hos försäkringsbolaget som förvaltar skulden tillfaller kommunen. För att nå målet budgeteras årlig inlösen om 20 miljoner kronor av IPR (den intjänade pensionsrätten fram till och med 1997). Om det finns ekonomiskt utrymme kan en större avsättning antingen budgeteras året före eller genomföras under innevarande år förutsatt att överskottsmålet medger det. I en mer begränsande ekonomisk situation kan avsättningen vara lägre. Vi började 2020 med byte av tryggandeform för den förmånsbestämda ålderspensionen. Hittills har vi genomfört inlösen om 115 miljoner kronor, 75 miljoner kronor mer är de 40 miljoner kronor motsvarar plan.

Växjö har förbättrat soliditeten och har en god likviditet, men behöver förstärka långsiktigheten i planering och styrning av investeringarna.

Samhällsplaneringen blir mer effektiv med en mer samlad bolagskoncern och samhällsbyggnadsförvaltning.

3. Pensionsmål

Den försäkringsbara delen av pensionsskulden ska försäkras och vara helt försäkrad senast 2040.

Uppdrag 2023	Finansiering	Ansvarig
Välfärdens långsiktiga finansiering ska tryggas med minskad administration och ökade samordningsvinster hos stödjande funktioner	32,5 mkr (effektivisering)	Alla nämnder och styrelser
Fler dynamiska inköpssystem (DIS) ska införas	0,7 mkr (inom ram)	Kommunstyrelsen
Måltidsorganisationen ska effektivisera transporter för ett minskat klimatavtryck	Inom ram	Kommunstyrelsen

Personalpolitisk inriktning

Attraktiv arbetsgivare med fungerande kompetensförsörjning

Även ett oförändrat välfärdsåtagande ställer stora krav på Sveriges kommuner. Fram till 2029 behöver antalet sysselsatta i välfärden, inklusive privata utförare, beräknas behöva öka med cirka 132 000. Utöver det tillkommer 336 000 pensionsavgångar under samma period. Av de 13 200 personer som välfärden behöver öka med varje år, återfinns nästan hälften av ökningen inom vård och omsorg i kommunerna, främst i äldreomsorgen.

Det är inte realistiskt att andelen skulle fördubblas vilket ställer en rad krav på omställning. Digitaliseringen kan underlätta kompetensförsörjningen och befria medarbetare från vissa arbetsuppgifter. Det är därför särskilt prioriterat att stötta digitaliseringen där rekryteringen är svårast och pensionsavgångarna är störst. Rekrytering blir oaktat det en nyckelfråga för att klara Växjöbornas välfärd. Växjö kommun ska genomföra riktade åtgärder för att rekrytera till våra bristyrken och behålla befintlig personal.

Att vara en modern och attraktiv arbetsgivare är nödvändigt och ställer krav på kommunkoncernen som arbetsgivare. En sammanhållen personalpolitik leder till stärkta karriärmöjligheter inom hela kommunkoncernen, gemensamma kompetensförsörjningsplaner och bättre kompetensutveckling. Förhandling, internutbildning, prestation, personalförsörjning och successionsplanering ska ses som en helhet. Alla yrken i Växjö kommun ska möjliggöra karriärvägar och den oförklarade löneskillnaden ska vara noll (0).

Drivna och skickliga medarbetare ska uppmärksammas. Individuell lönesättning ställer höga krav på skickligt ledarskap genom hela organisationen. Avslutssamtal är en viktig del i att utveckla kommunkoncernen som arbetsgivare. Mångfald och öppenhet ska genomsyra personalpolitiken. Stora pensionsavgångar och hög konkurrens vid rekrytering ställer kommunen inför utmaningar. Välfungerande ledarskap i hela kommunkoncernen är en nyckel till goda resultat och förutsätter tydlighet i uppdrag och avtal.

1. Arbetsgivarmål

Årsgenomsnittet av medarbetarupplevelsen enligt temperaturmätaren ska vara minst 4,7

Hållbart arbetsliv och friska medarbetare

Om fler fortsätter att gå upp till heltid i samma som tidigare år, minskar den årliga behovsökningen med 4 500 personer, från 13 200 till 8 700. Förändrat arbetssätt och nya lösningar som ger en årlig effektivisering på 0,5 procent har en potential att minska behovsökningen ytterligare 1100 personer. År 2019 var den genomsnittliga pensionsåldern knappt 64 år. Om avgångsåldern istället gradvis ökar till 67 år fram till 2029 minskar antalet årliga pensionsavgångar från 33 600 till 24 000. För att klara fler arbetade timmar och förlängt arbetsliv krävs bättre hälsa och ökad trivsel i arbetet. Det ska vara utmanande och utvecklande att arbeta i Växjö kommun. Samtidigt som vi arbetar med kompetensförsörjning och nyrekrytering, behöver kompetensutveckling ges utrymme och de befintliga medarbetarna tas tillvara. Medarbetarna ska också upplysas om effekterna på pensionen av ett förlängt arbetsliv.

Personalen ska ha nära till sin närmste chef och ledarskapet på alla nivåer ska utvärderas centralt. Resultatet från temperaturmätningarna ska tillvaratas i det kontinuerliga kvalitetsarbetet på varje enhet och förvaltning.

Sjukfrånvaron ger ohälsa för vår personal och ineffektivt resursutnyttjande. Vård, skola och omsorg är särskilt drabbade. Ett långsiktigt arbetsmiljömål om att till slutet av mandatperioden sänka sjukfrånvaron med en procentenhet kräver ett uthålligt arbete och en väl genomarbetad strategi. Låg sjukfrånvaro är i första hand en fråga om medarbetarnas välmående, men när målet nås skulle dessutom kostnaderna för sjukfrånvaro minska väsentligt. Resurser som istället kan gå till Växjöbornas välfärd.

De förebyggande åtgärderna, proaktivt rehabiliteringsarbete, ska fortsätta för att minska antalet sjukdagar med minst en dag per snittanställd. Aktuell forskning visar att sjukskrivning inte leder till minskad ohälsa senare utan istället riskerar det omvända. Ökad frisknärvaro är betydelsefullt för ett hållbart arbetsliv. Vi höjer därför friskvårdsbidraget med 500 kronor per medarbetare till 2000 kronor, öppnar för att det kan användas för att finansiera hälsosamtal och uppdrar åt respektive förvaltning att använda outnyttjade friskvårdsresurser till verksamhetsinriktade hälsofrämjande insatser.

2. Arbetsmiljömål

Sjukfrånvaron i andel av tillgänglig ordinarie arbetstid ska minska, och 2023 vara högst 5 procent

2023	Finansiering	Ansvarig
Kompetensutveckling inom beställarfunktion i hela kommunkoncernen	Inom ram	Alla styrelser och nämnder
Införa rutiner för att uppmuntra medarbetare att förlänga sitt arbetsliv, exempelvis utbildningsinsatser om pensionseffekter	Inom ram	Kommunstyrelsen
Kommungemensamt välkomstpaket till alla nyanställda	Inom ram	Kommunstyrelsen
Höja friskvårdsbidraget till 2000 kronor	4 mkr (tillskott)	Alla nämnder och styrelser

Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

Strategisk riktning

Långtidsarbetslösheten är fortsatt hög och Sverige har haft sämst utveckling av arbetslösheten i Europa sedan 2014. Växjö kommun är motorn för vår egen region samt en förebild för offensiv, lokal arbetsmarknadspolitik. Integrationen är en av vår tids ödesfrågor. Fler i egen försörjning och färre med bidrag är i första hand betydelsefullt för att fler ska vara självständiga och kunna växa som människor. Det är också en förutsättning för att finansiera en trygg välfärd. Därför är nya steg mot full sysselsättning ett överordnat mål.

Växjöloftet är Växjös samlade svar för fler i arbete, bättre kompetensförsörjning och ett starkt näringsliv. Med rätt stöd och tydliga krav på varje Växjöbo kan bidragen fortsätta minska samtidigt som kompetensförsörjningen säkras. Arbetet behöver göras tillsammans med Region Kronoberg, näringslivet och Linnéuniversitetet.

Genom att fortsätta investera i Växjöbornas arbetskraft och stärka matchningen till både näringsliv och offentlig sektor förbättrar vi näringslivsklimatet och får fler Växjöbor i jobb. Växjöloftet Vuxenutbildning ska inkluderas i yrkesprogrammets programråd på gymnasiet. Växjöloftets jobbvecka ska ha en årlig mässa med inspiration från yrkes-SM, för att lyfta fram yrkesutbildningar.

Alla förvaltningar och bolag ska bidra till att sänka trösklarna till arbetsmarknaden för Växjöbor i utanförskap med exempelvis praktikplatser eller subventionerade anställningar. Växjö kommun ska gå före i att tillvarata kompetensen hos personer med funktionsvariation.

Fler jobb förutsätter växande och nya företag. Mer resurser till välfärden förutsätter att fler arbetar och att företagsklimatet blir bättre. Kommunen arbetar aktivt, uppsökande och med en väg in för att nya företag ska etablera sig här. Näringslivsavdelningen ska fokusera på att identifiera och minimera hindren kommunen skapar för näringslivet. Servicesäkringen av myndighetsutövningen ska fortsätta, bland annat genom kompetensutveckling i service och bemötande. En avgiftsreform ska genomföras med sänkta avgifter för bygglov och miljö- och hälsotillsyn och en servicegaranti. Alla tillsynsavgifter ska vara baserade på faktisk handläggningskostnad, med

timtak för skötsamma tillståndshavare. Inga avgifter ska tas ut om inte det kan matchas med nedlagt arbete.

Mål

1. Nya steg mot full sysselsättning
2. Växande näringsliv
3. Snabbare etablering för nyanlända

Uppdrag 2023	Finansiering	Ansvarig
Inkludera Växjöloftet Vuxenutbildning i gymnasiets programråd	Inom ram	Arbete och välfärd, Utbildningsnämnden
Utveckla Växjöloftets jobbvecka med årlig mässa för yrkesutbildningar	1 mkr (inom ram)	Utbildningsnämnden, Arbete och välfärd
Förstärka det uppsökande arbetet för nya företagsetableringar och expansionsmöjligheter	Inom ram	Kommunstyrelsen
Genomför förändring av avgifter för tillstånd och tillsyn, bl.a. med servicegaranti	8 mkr (minskad intäkt)	Byggnadsnämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Arbete och välfärd
Samla resurser för affärsutveckling och inkubation	Inom ram	Kommunstyrelsen, VKAB
Starta planprogram för etapp 2 av Nylandaområdet	Inom ram	Kommunstyrelsen, Byggnadsnämnden
Utveckla flygplatsen för att förbereda för framtidens fossilfria flyg	Inom ram	Kommunstyrelsen
Höjd ambitionsnivå för Matmässan	0,5 mkr (inom ram)	Kommunstyrelsen

Utvärdering

Riktningmål	Nyckeltal för resultat och kvalitet	Nyckeltal för effektivitet
Nya steg mot full sysselsättning	<ol style="list-style-type: none"> 1. Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%) 2. Andel hushåll som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd (%) 3. Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%) 4. Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs, andel (%) 	<ol style="list-style-type: none"> a) Kostnad utbetalt ekonomiskt bistånd, kr/inv b) Nettokostnad arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv c) Kostnad komvux, kr/heltidsstuderande
Växande näringsliv	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nettoökning av antal företag, antal 2. Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI 3. Bruttoregionalprodukt (BRP), kr/inv 	<ol style="list-style-type: none"> a) Nettokostnad näringslivsfrämjande åtgärder, kr/inv
Snabbare etablering för nyanlända	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%) 2. Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%) 3. Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, vistelsetid 4-6 år, andel (%) 	<ol style="list-style-type: none"> b) Kostnad svenska för invandrare, kr/inv

Utbilda för ett livslångt lärande

Strategisk riktning

Prioriteringen av barn och ungas utbildning är långsiktig. Vi ska ha tydligt kunskapsfokus där lärarnas och ledarskapets kompetens och engagemang är avgörande. Utbildningsnämnden ska prioritera att elevpengen går till undervisning.

Skolans koppling till arbetsmarknaden behöver bli tydligare och elevernas företagsamhet ska uppmuntras. Studie- och yrkesvägledning är viktigt genom hela skolgången och skolan ska upplysa om bristyrken och arbetsmarknadens förutsättningar. Att driva UF-företag ska vara praktiskt möjligt för alla gymnasieelever och fler grundskolor ska arbeta med företagande. Lärlingssatsningen på yrkesutbildningarna ska utökas. Programråden ska bli kommungemensamma och fristående skolor ska erbjudas att delta.

Fler unga upplever psykisk ohälsa. För att motverka denna allvarliga utveckling behöver tillgängligheten till elevhälsan fortsätta öka, tryggheten stärkas och elevernas psykosociala arbetsmiljö förbättras. Skolan ska främja kreativitet och välbefinnande genom fysisk aktivitet. För att fler elever ska ha energi att lära sig ska det varje dag serveras både animaliska och vegetariska alternativ, samt fler måltidskomplement, Mer mat ska vara svensk eller närproducerad.

I våra skolor ska barn och ungdomar känna trygghet och finna studiero för att utvecklas utifrån sin egen förmåga. Växjös beslutsamma arbete med tidiga insatser och individuell anpassning förstärks med en särskilt stödgaranti. Klassrumsstöd, resursskola och flera andra delar ska ingå. Föräldrar ska inte känna att de måste kämpa i motvind för att barnen ska få stöd. Åtgärder för att nå full närvaro är viktigt för att alla elever ska nå kunskapsmålen.

Ledarskapet i skolan är av stor betydelse för de pedagogiska förutsättningarna och arbetsmiljön. Allt börjar med en bra lärare och vi måste därför hela tiden arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare. Rektorernas pedagogiska ledarskap är centralt för en fungerande skola. Fler ska ges möjlighet att gå rektorsutbildningen. Lärarbehörighet, lärarnas kompetensutveckling och undervisningstid ska säkerställas för moderna språk, där exempelvis fjärrundervisning kan komma till användning.

Skolval och fler skolor med olika profiler gör att fler elever kan hitta en skola som passar dem. Skolvalet kan vara ett redskap mot skolsegregation,

samtidigt som alla skolor ska vara tillräckligt bra för att ge goda livschanser. Utökad studiestöd, mer språkstöd och lovskola ska hjälpa fler. Sommarskola ska erbjudas även på mellanstadiet. Det ska vara möjligt att läsa gymnasiekurser redan på högstadiet.

Mål

1. Fler barn och elever ska utmanas i sitt lärande och nå kunskapsmålen
2. En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund

Uppdrag 2022	Finansiering	Ansvarig
Höj undervisningsdelen i skolpengen	5 mkr (tillskott)	Utbildningsnämnden
Förstärk studie- och yrkesvägledningen genom hela grundskolan	Inom ram	Utbildningsnämnden
Utöka lärlingsutbildning med anställning på fler yrkesprogram	Inom ram	Utbildningsnämnden
Förstärkt elevhälsa	5 mkr (tillskott)	Utbildningsnämnden
Möjlighet att varje dag välja både animaliskt och vegetariskt alternativ	7 mkr (tillskott)	Kommunstyrelsen
Särskilt stöd-garanti och NPF-säkring av studieövergång, schema, lokalutformning och elevstöd	5 mkr (tillskott)	Utbildningsnämnden
Fler ska erbjudas möjlighet att gå rektorsutbildning	Inom ram	Utbildningsnämnden
Minska utbildningsförvaltningens centraladministration	5 mkr (besparing)	Utbildningsnämnden
Utred utvecklingen av hela kommunens skolor avseende demografi och skollokaler	Inom ram	Utbildningsnämnden

Utvärdering

Riktningmål	Nyckeltal för resultat och kvalitet	Nyckeltal för effektivitet
Fler barn och elever ska utmanas i sitt lärande och nå kunskapsmålen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%) 2. Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%) 	<ol style="list-style-type: none"> a) Nettokostnad grundskola åk 1-9, kr/elev b) Nettokostnad gymnasieskola, kr/elev
En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund	<ol style="list-style-type: none"> 1. Andel nyinvandrade elever som är behöriga till yrkesutbildning 2. Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, avvikelse från modellberäknat värde, lägeskommun, procentenheter 3. Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde, lägeskommun, procentenheter 4. Elever i åk. 9. genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde, lägeskommun, meritvärdespoäng 5. Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal 	<ol style="list-style-type: none"> a) Nettokostnad grundskola åk 1-9, kr/elev b) Nettokostnad gymnasieskola, kr/elev

Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd

Strategisk riktning

Välfärd och service ska säkras för både tätorter och landsbygd. I bolagens nya ägardirektiv finns tydligt ansvar för att öka bostadsbyggandet och främja utvecklingen utanför Växjö tätort. Fler villatomter, särskilt i sjönära läge, ska planeras i hela Växjö kommun och byggprocessen ska förenklas. Enskilda markägare som vill stycka av för bostadsbebyggelse ska få vägledning.

Befintliga och nya park-, spontan- och grönytor ska framhävas och tillgängliggöras. I samarbete med näringsidkarna och fastighetsägarna vill vi öka attraktiviteten för Växjö centrum med fler mötesplatser och uteserveringar. Foodtrucks ska tillåtas på fler platser. Förtätning med tröpåbyggnader ska möjliggöras. Lasarettområdet ska utvecklas gemensamt med allmänheten så att det gagnar ett levande centrum. En förstudie för en exempelstadsdel enligt konceptet grön stadsby ska genomföras.

Fungerande infrastruktur är grunden för rörlighet och en förutsättning för hållbar tillväxt. Modern pendling underlättas med såväl lokala och regionala tåg och bussar, som med pendlarparkering och cykelvägar. Den regionala infrastrukturen behöver förbättras med dubbelspår till Alvesta och Norrleden som särskilt prioriterat. Växjö kommun ligger i det nationella toppskiktet för fibertillgång med 97 procents bredbandstäckning med 100 Mbit/s, men en fortsatt utbyggnad är särskilt prioriterat utanför tätorten och på landsbygden.

Växjö ska fortsätta vara ledande i arbetet med att minska utsläpp av växthusgaser. Kommunens samlade verksamhet ska vara miljösmart och fastigheterna ska vara energieffektiva, exempelvis med solceller på taken på kommunala fastigheter. En fossilbränslefri kommunkoncern ska fortsätta arbeta mot målet om ett fossilbränslefritt Växjö 2030, bland annat med investeringar i fossilfri elproduktion. Arbetet för koldioxidinfångning ska fortsätta. Skogen är en långsiktig resurs för såväl ekologisk som ekonomisk hållbarhet.

En hållbar kommun kräver att segregationen pressas tillbaka. Nya områden bör planeras med blandad bebyggelse och majoriteten av nyproduktionen ska vara ägda bostäder där det idag inte är så. I områden som idag domineras av hyresrätter behövs en förändring av befintligt bestånd med

omvandlingar till bostadsrätter, hyrköp eller liknande åtgärder. Utvecklingen ska stärkas av en kunskapshöjande insats om hur ombildning sker och hur det kan påverka den egna ekonomin.

Tryggheten – såväl den faktiska som den upplevda – ska öka i hela Växjö kommun. Befintliga trygghetsskapande åtgärder fortsätter och förstärks av en satsning på kameror. Trygghetsåtgärderna kompletterar det breda förebyggande arbetet som sker inom skola och socialtjänst. Ett beredskapspaket prioriteras, med bland annat cybersäkerhet, tjänsteperson i beredskap, kontinuitetsplanering av samhällsviktig verksamhet och måltidsorganisationen.

Underhålls- och hyreskostnader förväntas öka när skolor byggs, byggs ut och byggs om. Lokalförsörjningsprocessen behöver förbättras, nya verksamhetslokaler fylla fler funktioner, underhållet förbättras för att öka den långsiktiga hållbarheten och beläggningsgraden i befintliga lokaler ska öka. Ökade lokalkostnader får inte pressa undan satsningar till välfärdens kärna. Befintliga lokaler utanför Växjö tätort bör kunna tillvaratas som hubbar med arbetsplatser eller studiemiljöer, samt för mobila medborgarkontor.

Mål

1. Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering
2. Fler bostäder och minskad segregation
3. Ökad trygghet i hela kommunen

Prioritering och utveckling

Uppdrag 2023	Finansiering	Ansvarig
Fler villatomter, särskilt sjönära, i hela kommunen	Inom ram	Kommunstyrelsen, Byggnadsnämnden
Inför guidetjänst för att underlätta för privata markägare på landsbygden som vill skapa bostadstomter	Inom ram	Byggnadsnämnden
Förstudie för exempelstadsdel enligt konceptet Grön stadsby	Inom ram	Kommunstyrelsen
Mer fossilfri elproduktion	Inom budget	VEAB
Utred möjligheten till koldioxidinfångning vid biogasproduktionen	Inom ram	Tekniska nämnden
Cybersäkerhet	2 mkr (tillskott)	Kommunstyrelsen
Tjänsteperson i beredskap och kontinuitetsplanering	3 mkr (tillskott)	Kommunstyrelsen

Implementera affärsmodellen för laddinfrastruktur i hela kommunen	Inom budget	VEAB
Utredning om kommunen kan ta över ansvaret för gatubelysning på landsbygden	Inom ram	Tekniska nämnden
Utveckla rutin för att använda kringliggande gröna miljöer för skola och förskola	Inom ram	Tekniska nämnden, Utbildningsnämnden, Kommunstyrelsen, VöFAB
Utveckla dialog om samhällsbyggnadsfrågor med digitala tjänster, exempelvis 3D-modellering och VR	0,7 mkr (inom ram)	Kommunstyrelsen, Byggnadsnämnden

Utvärdering

Riktningssmål	Nyckeltal för resultat och kvalitet	Nyckeltal för effektivitet
Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%) 2. Nöjd Medborgar-Index - Gång- och cykelvägar 3. Nöjd Medborgar-Index - Gator och vägar 4. Nöjd Medborgar-Index - Renhållning och sophämtning 5. Andelen invånare som har högst 300 m till ett tillgängligt park- eller naturområde större än 0,5 hektar (%) 6. Andel av kommunal nybyggnation som är träbaserad (%) 7. Energianvändning per invånare, kWh/inv 8. Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv 9. Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen, ton 10. Andel av VA-ledningsnätet som lagts om eller renoverats under året (%) 11. Andel av hushåll och verksamheter som sorterar sitt matavfall (%) 	<ol style="list-style-type: none"> a) Kostnad väg- och järnvägsnät, parkering, kr/inv b) Fjärrvärmepris inkl. moms för typfastighet enligt Nils Holgersson-modellen, kr/kvm c) Kostnad vattenförsörjning och avloppshantering, kr/inv d) Kostnad avfallshantering, kr/inv

Fler bostäder och minskad segregation	<ol style="list-style-type: none"> 1. Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året, antal/1000 inv. 2. Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 inv. 3. FOKUS Här är det bäst att leva, plats i ranking 4. Mått för segregation under utveckling. Publiceras i delårsrapport augusti 2021. 	a) Kostnad fysisk o. teknisk planering, bostadsförbättringar, kr/inv
Ökad trygghet i hela kommunen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nöjd Region-Index - Trygghet 2. Responstid (tid från 112-samtal till första resurs är på plats) för räddningstjänst, mediantid i minuter 	a) Kostnad för olyckor totalt, kr/inv b) Nettokostnad räddningstjänst, kr/inv

Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv

Strategisk riktning

Trygg välfärd att lita på ska tillhandahållas varje Växjöbo. En robust grund för såväl mellanmänsklig tillit som tilliten i samhället läggs med en god samhällsservice som möter varje människa efter behov. Omsorg om Växjöbor som på grund av ålder, funktionsvariation eller andra förutsättningar behöver särskilt stöd från det gemensamma är ett huvuduppdrag för kommunen.

Växjö kommun ska vara en förebild för mångfald och kännetecknas för sin öppenhet, inkludering och sammanhållning. Här bemöter vi alla lika och tar tillvara alla människors förmågor och drivkrafter. Alla Växjöbor ska ha möjlighet att göra egna val i alla livets skeden. Anhöriga ska få bättre stöd i sin viktiga uppgift, exempelvis med ökad flexibilitet i användandet av tid och evidensbaserad utbildning om nära vård. En särskilt stöd-garanti införs så föräldrar inte känner att de behöver kämpa för att få stödet deras barn har rätt till.

Vi blir allt äldre och förväntningarna på välfärden växer. Behovet av fördjupat stöd ökar samtidigt som rekrytering av rätt kompetens är svår. Omsorgen behöver trygga den långsiktiga personalförsörjningen och att pressa tillbaka en hög sjukfrånvaro. Arbetet för att minska oönskade delade turer fortsätter. Omsorgens resurser ska finnas i mötet med Växjöbor i behov av stöd och stöttning. Administrationen behöver därför fortsätta att effektiviseras och insatserna utvecklas. För att behålla fler medarbetare behövs karriärvägar.

Växjöbornas omsorg och vardagsmakt ska stå i centrum. Den nära vården ska utvecklas i samverkan med Region Kronoberg. Kompetens när det gäller äldres psykiska ohälsa ska stärkas. Förebyggande insatser för tryggt åldrande och ökad valfrihet ska genomföras. Möjlighet att ombilda fler befintliga lokaler till senior- och trygghetsboende i hela kommunen är ett viktigt steg innan omsorgsinsatser, där äldre blir mer självständiga och kan bestämma mer över sitt eget boende. Seniorlotsen informerar om hur hushållsnära tjänster kan spara pengar jämfört med hemtjänstavgiften.

Växjö ska fortsätta som en förebild för tidiga insatser. Föräldrastödsprogram och andra förebyggande insatser ska stärka föräldrarnas möjligheter att stödja sina barn att utvecklas. De mest träffsäkra metoderna för att förebygga kriminalitet ska prioriteras och kompetenser inom olika områden är

viktigt för att minska utanförskap och öka trygghet. Vuxennärvaron på helger och lov ska stärkas. Avhopparverksamhet ska utvecklas av relevanta verksamheter i samarbete med erfarna externa aktörer. Resurscentrum heder ska ges förutsättningar att fortsätta sin verksamhet.

Mål

1. Tryggare välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov
2. Pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet

Uppdrag 2022	Finansiering	Ansvarig
Särskilt stöd-garanti	2 mkr (tillskott)	Omsorgsnämnden
Insatser för kompetensförsörjning med fokus på bristyrken inom omsorgen	1,5 mkr (inom ram)	Kommunstyrelsen, Omsorgsnämnden
Fördjupa samarbetet för god och nära vård i samarbete med regionen	Inom ram	Omsorgsnämnden, Nämnden för arbete och välfärd
Ombilda fler befintliga fastigheter till trygghets- och seniorbostäder i tätorter och på landsbygd	Inom budget	Vidingehem
Ökad möjlighet till fritidsaktiviteter och fysisk aktivitet för personer inom LSS	Inom ram	Omsorgsnämnden, Nämnden för arbete och välfärd
Utveckla arbetet med hemmaplanslösningar	1,5 mkr (inom ram)	Nämnden för arbete och välfärd
Utveckling av måltider för omsorgstagare för ökat välmående	Inom ram	Omsorgsnämnden, Kommunstyrelsen
Implementera Resurscentrum heder i samverkan med Region Kronoberg	1 mkr (tillskott)	Nämnden för arbete och välfärd

Utvärdering

Riktningmål	Nyckeltal för resultat och kvalitet	Nyckeltal för effektivitet
Tryggare välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) 2. Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) 	<ol style="list-style-type: none"> a) Nettokostnadsavvikelse LSS, (%) b) Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/hemtjänsttagare c) Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare
Pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%) 2. Ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%) 3. Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%) 	<ol style="list-style-type: none"> a) Nettokostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv b) Nettokostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv

Möjliggöra en aktiv fritid

Strategisk riktning

Föreningslivet ska vara inkluderande och främja integration samt barn och ungas utveckling. Kommunen och civilsamhället stärker gemensamt och var för sig demokratin. Ett livskraftigt föreningsliv är betydelsefullt för samhället och tilliten mellan människor.

Vi arbetar för att alla medborgare ska ges goda möjligheter till att ta del av kreativa och rekreativa kultur-, idrott- och fritidsaktiviteter. Satsningarna på ungas fria tid på lov och utflyttningen av kulturskolans verksamhet till skolorna är två exempel. Tydligt regelverk för föreningsstöd ökar rättssäkerheten och förutsägbarheten samtidigt som "En väg in" underlättar för föreningar som söker stöd.

Växjö behöver fortsätta utveckla och stärka attraktiviteten för invånare och besökare. Tillgången till kultur- och fritidsaktiviteter gör Växjö kommun till en bättre plats att leva och arbeta på. Fler meröppna bibliotek är ett tydligt uttryck för hur vi ökar tillgången till kulturutbudet i hela kommunen. Höstlovet ska utvecklas till ett kulturlov. Fler samarbeten mellan det professionella kulturlivet och amatörverksamheter bör utvecklas.

En växande befolkning, särskilt i de yngre åldrarna, skapar behov av nya mötesplatser och arenor för både kultur, idrott och andra fritidsaktiviteter. Extern finansiering och nya finansieringslösningar bör och behöver eftersträvas. Arbetet med att säkra en långsiktig lösning för regionteatern och kulturskolan fortsätter. Det är prioriterat att Kronobergs slottsruin kan fortsätta vara öppet för allmänheten. Beslut om ny simhall ska fattas så snart utredningen om placeringens laglighet är gjord, för att det ska vara möjligt att färdigställa byggnationen under nästa mandatperiod.

Gröna mötesplatser och spontanidrottsytor är exempel på hur vi vill erbjuda Växjöborna en aktiv, grön, fritid. Vi utvecklar badplatser, gångstråk och leder för att möta den ökande efterfrågan på att vara i naturen. Vi investerar ytterligare 10 miljoner kronor för att lyfta Evedalsområdet.

Mål

1. Ett kultur- och fritidsutbud med mer bredd och spets
2. Ett engagerat civilsamhälle och starkare föreningsliv

Uppdrag 2022	Finansiering	Ansvarig
Utveckla Växjö som evenemangs- och besökskommun	Inom ram, inom budget	Kultur- och fritidsnämnden, Växjö & Co
Utveckla Arenastadens offentliga miljöer	0,5 mkr (tillskott)	Tekniska nämnden
Omstarta kultur- och föreningslivet i hela kommunen efter pandemin	Inom ram	Kultur- och fritidsnämnden, Utbildningsnämnden
Utökning av meröppna bibliotek	Inom ram	Kultur- och fritidsnämnden
Fortsatt satsning på badplatser, gångstråk och leder	1 mkr (tillskott)	Tekniska nämnden
Investera i Evedal som en tillgänglig och attraktiv mötesplats och ett besöksmål	1 mkr (tillskott)	Kultur- och fritidsnämnden, VöFAB

Utvärdering

Riktningmål	Nyckeltal för resultat och kvalitet	Nyckeltal för effektivitet
Ett kultur- och fritidsutbud med mer bredd och spets	<ol style="list-style-type: none"> Nöjd Region-Index - Fritidsaktiviteter Nöjd Medborgar-Index - Kultur 	<ol style="list-style-type: none"> Kostnad kulturverksamhet, kr/inv Kostnad fritidsverksamhet, kr/inv
Ett engagerat civilsamhälle och starkare föreningsliv	<ol style="list-style-type: none"> Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år Nöjd Inflytande-Index - Helheten 	<ol style="list-style-type: none"> Totalt utbetalt bidrag för deltagartillfällen i idrottsföreningar (7-20 år), kr/inv.

Ekonomisk redogörelse

Gemensam finansiering och kommunövergripande poster

Växjö kommuns verksamhet finansieras till största del av skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag. Dessa poster bildar budgetposten gemensam finansiering.

Budgetposten kommunövergripande poster utgörs av centralt budgeterade kostnader för pensioner och avtalsenlig lönekostnadsökning samt finansnetto och internränta. Bidrag till kommunalförbundet Värends räddningstjänst ingår i denna budgetpost.

Gemensam finansiering och kommunövergripande poster miljoner kronor	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
	2021	2022	2023	2024	2025
Skatteintäkter	4 319	4 460	4 668	4 860	5 068
Inkomstutjämning	927	958	1 096	1 154	1 212
Kostnadsutjämning	-186	-200	-210	-216	-236
Regleringsbidrag	282	222	152	155	127
LSS-utjämning	55	54	56	56	57
Fastighetsavgift	176	179	197	197	197
Generellt statsbidrag välfärd	0	0	0	0	0
Generella statsbidrag, tillfälliga tillskott	0	0	0	0	0
Summa skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	5 573	5 673	5 959	6 206	6 425
Pensioner netto (inkl finanskostnad och löneskatt) 1)	-118	-51	-94	-42	8
Finansnetto (exkl finansiell kostnad pensioner) 1)	171	193	309	341	346
Löneavtal med mera 2)	0	-239	-472	-660	-855
Internränta 3)	26	35	35	35	35
Värends räddningstjänst	-77	-69	-69	-68	-68
Övriga poster	-64	-1	0	-1	-1
Summa kommunövergripande poster	-62	-132	-290	-395	-535
Exploateringsverksamhet	2	0	0	0	0
SUMMA TOTALT	5 513	5 541	5 668	5 811	5 890

1) Finansiell kostnad pensioner ingår ovan inte i posten Finansnetto utan i posten Pensioner. Pensionsbeloppet är ett netto av bruttokostnad och intäkt kalkylerad del av nämndernas PO-pålägg som avser pensionerna.

2) Lönerrevisionen år 2022 är ännu ej utförd till nämnderna, avtal ej klara. I Budget 2023 ingår både ej utförd lönerrevision år 2022 och ny lönerrevision år 2023. Posten ackumuleras på samma sätt för år 2024 och 2025.

3) Kommunens nämnder debiteras en intern ränta för kapital som investeras i anläggningar och inventarier. För år 2023 är internräntesatsen 2,5 procent.

Skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag

Skattesatsen i Växjö kommun sänks och uppgår under 2023 till 19,89 procent. Medelskattesatsen för kommuner i riket 2022 är 20,67 procent.

Beräkningen av budgeten för skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag bygger på SKR:s skatteunderlagsprognos per april 2022.

Personal och pensioner

Personalkostnaderna är den största kostnadsposten i kommunens samlade budget. Det motsvarar drygt 70 procent av nettokostnaden. Den kalkylmässiga kostnadsökningen för avtalsenlig lönerrevision som ingår budget är i linje med konjunkturlönestatistiken (timlön).

Pensionskostnaderna är beräknade i enlighet med pensionsförvaltarens prognos. Växjö kommun kommer enligt den finanspolitiska inriktningen att minska den försäkringsbara delen av pensionsskulden. För planperioden ingår en budgeterad kostnad för inlösen av pensionsskuld med 45 miljoner år 2022, 20 miljoner kronor år 2023 samt 20 miljoner kronor år 2024.

Finansnetto

Kommunen har ett positivt finansnetto som till största del består av utdelning, ränteintäkter vid utlåning och borgensavgifter från de kommunala bolagen samt räntekostnader och finansiell kostnad pensioner.

Finansnetto 1) miljoner kronor	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Utdelning bolagen	123	104	215	243	243
Borgensavgifter bolagen	66	72	77	82	82
Återbäring kommuninvest	3	3	3	3	3
Ränteintäkter	23	22	23	21	26
Övriga finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Summa finansiella intäkter	215	201	317	349	354
Finansiell kostnad pensioner (inkl löneskatt)	-26	-43	-84	-73	-69
Aktieägartillskott Wexnet via VKAB	-28	0	0	0	0
Räntekostnader	-8	-7	-7	-7	-7
Övriga finansiella kostnader	-8	-1	-1	-1	-1
Summa finansiella kostnader	-70	-51	-92	-81	-77
SUMMA TOTALT FINANSNETTO	145	150	225	268	277

1) Finansiell kostnad pensioner ingår i finansnettot i denna uppställning.

Nämndernas nettokostnader och förändring ramar

Nämndernas nettokostnadsökning uppgår under 2023 till 136 miljoner kronor. Under kommande två år tillförs enligt plan ytterligare 109 respektive 95 miljoner kronor till nämnderna. Nämnderna tillförs medel för demografi samt ökade lokalkostnader. Härutöver ges resurstillskott för flera prioriteringar inom olika områden. Effektiviseringsåtgärder planeras för 2023, i första hand avseende förväntad effekthemtagning av redan beslutade åtgärder.

Förändring nämnders nettokostnadsram jämfört med föregående budgetår	Budget	Plan	Plan
miljoner kronor	2023	2024	2025
Byggnadsnämnd			
Resurstillskott	-0,7	0,0	0,0
Intäktsminskning	5,0		
Effektivisering	1,0		
Summa	5,3	0,0	0,0
Kommunfullmäktige			
Resurstillskott	0,0	0,0	0,0
Effektivisering	0,0		
Summa	0,0	0,0	0,0
Kommunens revisorer			
Resurstillskott	0,0	0,0	0,0
Effektivisering	0,0		
Summa	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen			
Resurstillskott	-34,3	-7,7	-4,0
Effektivisering	4,3		
Summa	-30,0	-7,7	-4,0
Kultur- och fritidsnämnd			
Resurstillskott	-7,2	-2,7	-0,8
Effektivisering	2,1		
Summa	-5,1	-2,7	-0,8
Miljö- och hälsoskyddsnämnd			
Resurstillskott	-2,0	0,0	0,0
Intäktsminskning	3,0		
Effektivisering	1,2		
Summa	2,2	0,0	0,0
Nämnd för arbete och välfärd			
Resurstillskott	-10,3	-8,5	-8,0
Effektivisering	2,0		
Summa	-8,3	-8,5	-8,0
Omsorgsnämnd			
Resurstillskott	-41,2	-32,0	-33,0
Effektivisering	4,2		
Summa	-37,0	-32,0	-33,0
Teknisk nämnd			
Resurstillskott	-12,1	-7,7	-2,5
Effektivisering	5,2		
Summa	-6,9	-7,7	-2,5
Utbildningsnämnd			
Resurstillskott	-80,7	-50,6	-46,6
Effektivisering	22,5		
Summa	-58,2	-50,6	-46,6
Valnämnd			
Resurstillskott	0,0	0,0	0,0
Effektivisering	2,0		
Summa	2,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnd			
Resurstillskott	0,0	0,0	0,0
Effektivisering	0,0		
Summa	0,0	0,0	0,0
Ej nämndstilldelad effektivisering	0,0	0,0	0,0
SUMMA TOTALT	-136	-109	-95

Plan 2024-2025 enligt kalkylmässiga förutsättningar maj 2022.

Driftbudgetramar

Kommunens nämnder och styrelser planerar sin verksamhet utifrån givna budgetramar och koncerngemensamma budgetanvisningar.

Nämndernas driftbudgetramar, nettokostnad miljoner kronor	Utfall	Budget	Budget	Budget	Plan	Plan
	2021	2021	2022	2023	2024	2025
Byggnadsnämnd	-15	-14	-14	-9	-9	-9
Kommunfullmäktige	-11	-11	-11	-11	-11	-11
Kommunens revisorer	-3	-3	-3	-3	-3	-3
Kommunstyrelsen	-562	-556	-567	-597	-605	-609
Kultur- och fritidsnämnd	-188	-187	-191	-196	-199	-200
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-14	-13	-13	-11	-11	-11
Nämnd för arbete och välfärd	-689	-678	-679	-687	-696	-704
Omsorgsnämnd	-1 466	-1 441	-1 441	-1 478	-1 510	-1 543
Teknisk nämnd	-146	-145	-152	-159	-167	-169
Utbildningsnämnd	-2 412	-2 372	-2 381	-2 439	-2 490	-2 536
Valnämnd	0	0	-2	0	0	0
Överförmyndarnämnd	-5	-5	-5	-5	-5	-5
Ej nämndstilldelad effektivisering	0	0	0	0	0	0
SUMMA TOTALT	-5 511	-5 426	-5 460	-5 595	-5 704	-5 799

Helägda kommunala bolag i VKAB-koncernen

De kommunala bolagen är en del av kommunens samlade verksamhet. VKAB-koncernen består av moderbolaget samt fyra helägda dotterbolag.

I januari 2022 fattade styrelsen beslut om att godkänna delningsplan av dotterbolaget Vidingehem AB. Delningsplanen gör gällande att Vidingehems lokalfastigheter med där tillhörande pågående projekt övertas av dotterbolaget Vöfab, Växjö Fastighetsförvaltning AB. Vidingehems bostadsfastigheter kommer övergå till ett nytt bolag för att under senare delen av 2022 fusioneras upp i dotterbolaget Växjöbostäder AB. Beslutet är i enlighet med Växjö kommunfullmäktiges beslut 2021-08-31 att omstrukturera den helägda bolagskoncernen Växjö kommunföretag AB och skapa ett renodlat allmännyttigt bostadsbolag med namnet Vidingehem AB och ett renodlat bolag för verksamhetslokaler, Vöfab, Växjö Fastighetsförvaltning AB

Finansiella mål

Finansiella mål för nästkommande år är fastställda i nya ägardirektiv för Växjöbostäder AB under namnändring till Vidingehem AB samt Växjö fastighetsförvaltning AB, Vöfab. På motsvarande sätt kommer kommunfullmäktige att fastställa de finansiella målen i ägardirektiv för Växjö Energi AB.

Utdelning från bolagen inom VKAB

Utdelning från bolagen bidrar till finansieringen av Växjö kommuns verksamhet.

Utdelning från bolagen Miljoner kronor	*)	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Växjö Kommunföretag AB, VKAB		12,0	0,0	16,0	23,0	23,0
Växjö Energi AB, VEAB koncernen		4,9	4,9	74,9	74,9	74,9
Videum AB		3,2	0,0	-	-	-
Vidingehem AB	1)	0,1	0,0	98,9	120,0	120,0
Växjöbostäder AB	1)	100,3	98,9	-	-	-
Växjö fastighetsförvaltning AB, Vöfab		2,8	0,0	25,0	25,0	25,0
SUMMA TOTALT		123,3	103,8	214,8	242,9	242,9

*) År 2021 och 2022 i ovanstående tabell omfattar den gamla bolagsstrukturen. Från och med 2023 tas utdelningen utifrån den nya strukturen. Där byter Växjöbostäder namn till Vidingehem och Videum försvinner

1) Växjöbostäder AB/Vidingehem AB lämnar utdelning till VKAB för vidareutdelning till Växjö kommun. Utdelningen avser finansiering av kommunens bostadsförsörjningsåtgärder som främjar integration och social sammanhållning samt åtgärder som tillgodoser bostadsbehovet för personer som kommunen har ett särskilt ansvar med hänvisning till 5 § i Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag.

Koncernövergripande investeringsplan

Investeringsplanen är en översikt av pågående och beslutade investeringar, samt planerade investeringar där det föreligger beslut om utredning. Förändringar kan komma att ske löpande under perioden.

Koncernövergripande investeringsplan 1)	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
miljoner kronor				
Skattefinansierade investeringar				
Tekniska nämnden, löpande	45	35	45	45
Tekniska nämnden, tillväxt	20	25	40	15
Övriga nämnder	55	55	50	45
Summa	120	115	135	105
Taxefinansierade investeringar				
Vatten och avlopp (tekniska nämnden)	115	90	60	65
Summa	115	90	60	65
VKAB-koncernen				
Verksamhetslokaler	650	550	505	365
Bostäder	495	595	380	150
Övriga kommersiella investeringar	320	360	320	210
Summa	1 465	1 505	1 205	725
SUMMA Växjö kommunkoncern	1 700	1 710	1 400	895

1) Investeringsplanen innehåller beslutade och planerade investeringar i Växjö kommun och VKAB-koncernen men ej investeringar i mark och exploatering (omsättningstillgång) samt ej investering avseende framtida simhall (verksamhetslokal) samt BECCS och fordonsbränsle (övriga kommersiella investeringar)

Det är nämndernas utrymme i driftbudgeten som styr investeringsnivån inom respektive nämnd. Det är således varje nämnd som har att besluta om vilka investeringar som ska genomföras. Kommunfullmäktige beslutar om investeringar över 10 miljoner kronor.

När det gäller investeringar i verksamhetslokaler som nämnderna hyr av ett kommunalt bolag eller annan part beslutas investeringar upp till 20 miljoner kronor av respektive nämnd. Investeringar som överstiger dessa belopp ska beslutas av kommunfullmäktige. Investeringar i verksamhetslokaler innebär ökade driftkostnader för förvaltningarna i form av hyra. För bruttoinvesteringar i exploateringsområden gäller beloppsgränsen 20 miljoner kronor.

Finansiella rapporter

Resultatbudget

Resultatbudgeten visar i sammandrag samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Årets resultat visar förändringen av eget kapital enligt balansräkningen.

Resultatbudget miljoner kronor	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Nettokostnader verksamheten 1)	-5 332	-5 601	-5 971	-6 227	-6 471
Avskrivningar	-150	-141	-140	-140	-140
Verksamhetens nettokostnader	-5 482	-5 742	-6 111	-6 367	-6 611
Skatteintäkter	4 318	4 460	4 668	4 860	5 068
Generella statsbidrag och utjämning	1 253	1 213	1 291	1 346	1 357
Verksamhetens resultat	89	-69	-152	-161	-186
Finansiella intäkter	215	201	317	349	354
Finansiella kostnader	-70	-51	-92	-81	-77
Årets resultat	234	81	73	107	91

1) Varav kostnad försäkringslösning pensioner 45 mnkr år 2022, 20 mnkr år 2023 och 20 mnkr år 2024.

Nettokostnadsutveckling

En viktig förutsättning för en hållbar ekonomi är att det finns balans mellan verksamhetens nettokostnader och intäkter. Nettokostnadsutvecklingen kan beräknas genom att nettokostnaden divideras med summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Måttet visar i vilken mån skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning täcker de löpande kostnaderna. I detta mått ingår inte finansnettot med räntenetto och utdelning från bolagen.

Nettokostnadsutveckling Procent	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens nettokostnader dividerat med summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.	98,4	101,2	102,6	102,6	102,9

Balansbudget

Balansbudgeteten visar i sammandrag kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång.

Balansbudget miljoner kronor	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Anläggningstillgångar	4 281	4 463	4 608	4 723	4 848
Immateriella anläggningstillgångar	13	12	9	6	3
Materiella anläggningstillgångar	2 572	2 742	2 890	3 008	3 136
Finansiella anläggningstillgångar	1 696	1 709	1 709	1 709	1 709
Omsättningstillgångar	2 676	2 413	2 369	2 372	2 371
Förråd med mera	6	6	6	6	6
Exploateringsmark	396	301	301	301	301
Fordringar	556	703	703	703	703
Kassa och bank	1 718	1 403	1 359	1 362	1 361
Summa tillgångar	6 957	6 876	6 977	7 095	7 219
Eget kapital	2 111	2 192	2 265	2 372	2 463
<i>varav årets resultat</i>	<i>234</i>	<i>81</i>	<i>73</i>	<i>107</i>	<i>91</i>
Avsättningar pensioner	1 625	1 622	1 600	1 561	1 544
Andra avsättningar	113	89	89	89	89
Långfristiga skulder	1 325	1 317	1 367	1 417	1 467
Kortfristiga skulder	1 783	1 656	1 656	1 656	1 656
Summa eget kapital, avsättningar, skulder	6 957	6 876	6 977	7 095	7 219
Panter och ansvarsförbindelser					
Borgen och ställda säkerheter	7 565	6 734	7 305	6 737	6 189
Pensionsförpliktelser	28	24	13	12	10

Kassaflödesbudget miljoner kronor	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Den löpande verksamheten					
Årets resultat	215	33	81	46	8
Justering ej likviditetspåverkande poster	247	90	204	188	209
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-89	-90	-85	-86	-85
Realisationsvinster/förluster	14	0	0	0	0
Medel från verksamheten för förändring rörelsekapitc	387	33	200	148	132
Minskning/ökning kortfristiga fordringar	210	0	0	0	0
Minskning/ökning förråd/exploatering	-46	25	0	0	0
Minskning/ökning långfristiga skulder	0	0	0	0	0
Minskning/ökning kortfristiga skulder	332	0	0	0	0
Minskning förutbetalda investeringsbidrag	-5				
Kassaflöde från den löpande verksamheten	878	58	200	148	132
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anlägggn.tillg.	-277	-290	-235	-205	-215
Försäljning av materiella anlägggn.tillg.	0	0	0	0	0
Förvärv finansiella tillgångar	0	0	0	0	0
Försäljning finansiella tillgångar	108	0	0	0	0
Nettoinvestering immateriella tillgångar	-1	0	0	0	0
Förändring skulder investeringsbidrag etc	0	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-170	-290	-235	-205	-215
Finansieringsverksamheten					
Ökning kortfristig fordran koncernföretag	-19	0	0	0	0
Utlåning	-28	0	0	0	0
Upplåning	0	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-47	0	0	0	0
Årets kassaflöde	661	-232	-35	-57	-83
<i>Likvida medel vid årets början</i>	<i>1 008</i>	<i>1 669</i>	<i>1 437</i>	<i>1 402</i>	<i>1 345</i>
<i>Likvida medel vid årets slut</i>	<i>1 669</i>	<i>1 437</i>	<i>1 402</i>	<i>1 345</i>	<i>1 262</i>

Bilaga 1: Indikatorer för god ekonomisk hushållning

I kommunallagen fastställs att kommuner ska ta fram särskilda mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Indikatorerna för god ekonomisk hushållning belyser både finansiella och verksamhetsmässiga aspekter. God ekonomisk hushållning innebär för Växjö kommun att ha en hållbar utveckling och ett effektivt resursutnyttjande. Verksamheten ska vara inriktad mot ett långsiktigt hållbart samhälle såväl ekonomiskt som socialt och miljömässigt. Verksamheten ska bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt där samband finns mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

Bilagan beskriver varför indikatorerna anses ha betydelse för en god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning bygger på en samlad bedömning av de utvalda indikatorerna. Om hälften av indikatorerna går i rätt riktning eller är minst i nivå med jämförbara kommuner anses kommunen ha god ekonomisk hushållning. Urvalet av indikatorer utgår dels från att nyckeltalet ska spegla god ekonomisk hushållning, dels att det ska mäta något som kommunen har rådighet över.

Växjö kommun har två finansiella mål som fungerar som indikatorer för god ekonomisk hushållning. Båda behöver vara uppnådda för att kommunen ska anses ha god ekonomisk hushållning.

Indikator	Påverkan på god ekonomisk hushållning
Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara en procent av summan av skatteintäkter och utjämning	För att det finansiella handlingsutrymmet på kort och lång sikt inte ska försvagas sätts resultatmålet på en procent.
Effektiviteten ska öka och vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer	Kostnadseffektivitet i verksamheterna innebär att skattemedel används effektivt, vilket skapar förutsättningar att växa, investera och utveckla verksamheten till nytta för medborgarna.
Avkastning på totalt kapital i VKAB-koncernen (procent i förhållande till budgeterad nivå)	Avkastning på totalt kapital visar hur effektivt VKAB-koncernens dotterbolag använder sina tillgångar för att skapa förräntning i syfte att leverera beslutad utdelning.
Förvärvsarbetande invånare 20–64 år (%)	Arbete är en viktig faktor för den enskilde individen samt för kommunens utveckling och ekonomiska förutsättningar.
Andel hushåll som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd	Fler med egen försörjning stärker berörda individers inkludering och samhällets sammanhållning. Om fler lämnar ekonomiskt bistånd frigörs resurser till att förebygga utanförskap.
Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20–64 år, vistelsetid 4–6 år, (%)	Arbete är en viktig faktor för snabb etablering och social integration samt för kommunens utveckling och ekonomiska förutsättningar.
Andelen gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år	Genomförd utbildning är en förutsättning för att vara en aktiv samhällsmedborgare med egen försörjning.

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, avvikelse från modellberäknat värde (lägeskommun)	Genomförd utbildning är en förutsättning för att vara en aktiv samhällsmedborgare med egen försörjning. Att individer kommer till sin rätt oavsett bakgrund bidrar till en positiv samhällsutveckling.
Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen	Minskad miljöpåverkan leder till lägre förbrukning av naturresurser och minskade kostnader för hela samhället, på kort och lång sikt.
Sjukfrånvaro, andel av den tillgängliga ordinarie arbetstiden	Genom friska medarbetare når vi högre måluppfyllelse, hälsa för den enskilde och bättre ekonomi.

Bilaga 2: Uppföljning av riktningsmål

Växjö kommun arbetar i processer utifrån vad vi levererar till Växjöborna. För att hålla hög kvalitet och säkerställa en god ekonomisk hushållning har varje process riktningsmål som utvärderas med nyckeltal för dels resultat och kvalitet, dels kostnadseffektivitet. Nyckeltalen bidrar också till att definiera målens innehåll. Nyckeltal för individdata redovisas uppdelat på kön där det bedöms relevant.

Växjö kommun ser alltid möjlighet till förbättring. Målen indikerar därför en riktning och måluppfyllelsen utvärderas sammantaget och över tid.

Bedömning av måluppfyllelse baseras på utfallet i samtliga nyckeltal kopplade till respektive mål. Nyckeltalens utfall bedöms i två perspektiv; utveckling över tid och i jämförelse med det genomsnittliga utfallet för städerna i kommungruppen större stad (Kolada). Den samlade måluppfyllelsen bedöms genom poängsättning baserad på utfallet i de underliggande nyckeltalen.

Måluppfyllelse anges med röd, gul respektive grön färgindikation i anslutning till varje mål i del- och helårsrapporteringen. Röd indikerar en icke acceptabel måluppfyllelse, gul indikerar en tillfredsställande måluppfyllelse och grön indikerar hög måluppfyllelse. Bedömningen av måluppfyllelse kompletteras med processägarens samlade analys av verksamhet och prestation.

Måluppfyllelsen kan variera över tid beroende av faktorer inom och utom organisationens kontroll.

Effektivitetsmålet i den finanspolitiska inriktningen följs upp genom samtliga kostnadseffektivitetsmått som kopplats till respektive mål. Om hälften av nyckeltalen för effektivitet har positiv utveckling eller är i nivå med jämförbara kommuner bedöms målet gå i rätt riktning. Effektivitetsmålet är utgångspunkten för den koncerngenomgripande översyn av resursanvändningen som genomförs under innevarande mandatperiod. Effektivitetsnyckeltalen följs dessutom upp i respektive process.

Bilaga 3: Nyckeltal för årlig uppföljning av målbilder i Hållbara Växjö 2030

Målbild	Nyckeltal	
Rättvist och ansvarstagande	Andel elever i åk 8 som vill vara med och påverka i frågor som rör kommunen, %	
	Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)	
	Invånare 18-64 år med låg inkomst, andel (%)	
	Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	
	Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	
	Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%)	
	Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)	
Växande och inkluderande	Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	
	Förvärvsintensitet, utrikes födda 20-64 år, andel (%)	
	Bruttoregionalprodukt (BRP), kr/inv	
	Demografisk försörjningskvot	
	Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)	
	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	
	Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	
	Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	
	Unga (18-24 år) som varken arbetar eller studerar eller finns i annan sysselsättning, andel %	
	Nettoökning av antal företag, antal	
	Befolkningsutveckling utanför Växjö tätort, antal	
	Tillgång till samhällsservice (antal tätorter med minst 3 av förskola, skola, vårdcentral, dagligvaruhandel och paketutlämning i orten)	
	Utsläpp av växthusgaser i relation till bruttoregionalprodukt, kg/tkr	
	Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, hemkommun, andel (%)	
	Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)	
	Färdigställda bostäder i flerfamiljs- och småhus under året, antal/1000 inv	
	Andel hushåll som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd (%)	
	Klimat- och miljösmart	Areal åkermark, hektar

Målbild	Nyckeltal
	Fosforhalt i Åsnens utlopp, µg/liter
	Energianvändning per invånare, kWh/inv
	Andel förnybar energi, %
	Antal resor med kollektivtrafik (stadstrafik) per kommuninvånare och år
	Kadmium i inkommande avloppsvatten till Sundet, kg/år
	Utsläpp av växthusgaser, kg CO ₂ e/inv
	Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person
	Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)
	Ekologiskt odlad åkermark, andel (%)
	Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)
	Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv
Trygg och tillitsfullt	Anmälda stöld- och tillgreppsbrott, antal/1000 inv
	Anmälda brott om grov kvinnofridskränkning i kommunen, antal/100 000 inv
	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besvärar av ensamhet kommun, andel (%)
	Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)
	Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)
	Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)
	Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv
	Invånare 16-84 år med lågt socialt deltagande, andel (%)
Grönt och hälsosamt	Invånare med fetma, andel (%)
	Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)
	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - hälsotillstånd, andel (%)
	Skyddad natur totalt, andel (%)
	Andelen invånare som har högst 300 m till ett tillgängligt park- eller naturområde större än 0,5 hektar (%)
	Årsmedelvärde av partiklar PM ₁₀ µg/m ³ luft
	Andel elever i klass F-6 som cyklar och går till skolan, %
	Total betesmark, hektar
	Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%)

